

TALOUSARVIOALOITE 1063/2004 vp

Määrärahan osoittaminen sairausvakuutuksen lääkäripalkkioiden Kelan korvaustaksojen nostamiseen

Eduskunnalle

Terveydenhuollon kokonaiskustannukset Suomessa olivat vuonna 2001 noin 9,5 miljardia euroa. Sairausvakuutuksen lääkäripalvelujen korvaukset olivat noin 65 miljoonaa euroa eli 0,7 % kokonaismenoista. Tällä summalla Kela korvasi 3,5 miljoonaa lääkäriiskäyntiä, joista neljä viidesosaa oli erikoislääkärikäyntejä.

Yksityislääkäriin palkkion Kela-korvaus on periaatteessa 60 % korvaustaksasta. Käytännössä todelliset korvaukset yksityislääkärikustannuksista ovat edellä esitettyä huomattavasti pienemmät. Tämä johtuu siitä, että Kelan korvaustaksat ovat selvästi pienemmät kuin todelliset lääkäripalkkiot. Mikäli yksityislääkäri veloittaa palvelustaan 33,64 euroa, Kela korvaa 60 % taksan mukaisesta 18,50 euron määrästä. Potilas saa tällöin sairausvakuutuskorvausta 11,10 euroa ja maksaa itse 22,54 euroa. Todellinen korvausprosentti on siten 33 % eli huomattavasti pienempi kuin lakisääteiset 60 %.

Vuonna 2003 keskimääräinen todellinen korvaus oli lääkäripalkkiosta 31,5 %. Sairausvakuutuksen lääkäripalkkioiden korvaustaksoja on viimeksi korotettu vuonna 1989.

Yksityisen hammaslääkäriin palkkiosta tai määräämän hoidon ja tutkimuksen kustannuksista korvataan periaatteessa 60 % taksasta. Taksojen jälkeensäneisyydestä johtuen todellisuudessa korvaus tammi-syyskuussa vuonna 2003 oli 36,8 %. Julkisen hammashuollon ruuhkien purkamisen edellyttää yksityisen puolen hammaslääkärikapasiteetin nykyistä parempaa käyttöä.

Tällä hetkellä julkisella puolella työskentelee noin 2 200 hammaslääkärinä ja yksityisellä puolella noin 2 500 hammaslääkärinä.

Kelan tilastojen mukaan yhteiskunnan korvaus yksityisellä erikoislääkärillä käynniltä on keskimäärin noin 20 euroa. Sitä vastoin kunnallisen erikoislääkäriin luona käynnin kustannukset yhteiskunnalle ovat noin 10 euroa. Todellisuudessa summa on suurempi, sillä erikoislääkärille pääsy edellyttää usein yleislääkäriin lähetystä, ja käynti yleislääkärillä tutkimuskuluineen maksaa noin 74 euroa.

Mikäli lääkäriin palkkioista maksettavia sairausvakuutuskorvauksia nostetaan, vähentyvät julkisten erikoislääkäripalveluiden ruuhkat. Vuonna 2002 Kela maksoi yksityissektorin lääkäriskäynneistä 65 miljoonaa euroa. Mikäli vastaava palvelu olisi tuotettu kunnallisesti, olisivat kustannukset yhteiskunnalle Kelan arvion mukaan olleet vähintään 240 ja enintään 720 miljoonaa euroa riippuen siitä, miten suuressa osassa käynneistä yleislääkäri olisi kirjoittanut lähteen erikoislääkärille.

Täysin pitävän laskelman tekemistä vaikeuttaa se, että yksityispuolella ihmisellä on mahdollisuus suoraan käyttää erikoislääkärinä. Tämä lisää jonkin verran palvelun käyttöä. Toisaalta julkisella puolella erikoislääkäriin pääsy edellyttää yleislääkäriin lähetystä, mikä täysin selvissä tapauksissa johtaa vain ylimääräisiin kustannuksiin.

TAA 1063/2004 vp — Ben Zyskowicz /kok ym.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä esittää lääkärin ja hammaslääkärin palkkioiden korvaustaksojen nostamista siten, että todellinen korvausprosentti nousee 40 %:iin. Tämä lisäisi sairausvakuutusmenoja yhteensä 26 miljoonaa euroa (lääkärinpalkkiot 18 miljoonaa euroa + hammaslääkärinpalkkiot 8 miljoonaa euroa), mikä summa esitetään lisättäväksi valtion budjettiin.

Vastaavan palvelun tuottaminen kunnallisesti maksaisi kuitenkin huomattavasti tätä enemmän yhteiskunnalle. Mikäli terveydenhuollon potilaskasojen halutaan kansallisen terveysprojektin kaavailemalla tavalla oleellisesti lyhentää, on sairausvakuutuksen lääkärinpalkkioiden korvaus-

ten nostaminen taloudellisesti erittäin perusteltua. Sen lisäksi se lisää suomalaisten todellista valinnanvapautta lääkärinpalveluissa.

Päätös korvaustaksojen nostamisesta on sairausvakuutuslain (364/1963) 13 §:n mukaan tehtävä sosiaali- ja terveysministeriössä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 33.18.60 lisäyksenä 26 000 000 euroa lääkärinpalkkioiden Kela-korvausten tason nostamiseen.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Ben Zyskowicz /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Pertti Hemmilä /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Jyri Häkämies /kok
Ilkka Kanerva /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Esko Kurvinen /kok
Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok

Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Reijo Paajanen /kok
Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok
Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Lasse Virén /kok